

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสถาบันชุมชน : กรณีศึกษา
 กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านทุ่งมน จังหวัดสุรินทร์

ชื่อผู้เขียน นายทัศนัย พิริยาสัยสันติ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ	กีสสุวรรณ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ	เปลี่ยนแดง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า	สุนทรวิภาต	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่ผลักดันการเข้าร่วมของประชาชน กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก ในการสร้างสถาบันชุมชน : กรณีศึกษา กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตบ้านทุ่งมน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ วิธีการศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกกลุ่ม เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป จากการศึกษาจะพบว่าปัจจัยที่ผลักดันการเข้าร่วมของประชาชน ได้แก่ ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม เช่น ความยากจน ระบบเครือญาติ ประเพณีหรือวัฒนธรรม และความขัดแย้ง การได้รับความสนับสนุนจากผู้นำชุมชน และได้รับรู้ข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยภายในหมู่บ้านที่ทำให้ชาวบ้านรวมตัวกันก่อตั้งกลุ่ม ส่วนปัจจัยภายนอกชุมชนคือ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ามาให้ความรู้และคำแนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม และปัจจัยด้านผลประโยชน์คือ การได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งการได้รับความรู้ในขณะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ชาวบ้านเข้ามาเป็นสมาชิก เพื่อทำกิจกรรมที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า การมีส่วนร่วมในการคิดและการดำเนินงาน
เจ้าหน้าที่ราชการและคณะกรรมการบริหารกลุ่มจะมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์การดำเนินงาน
ของกลุ่ม ส่วนการได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมคือ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งการ
ดำเนินกิจกรรมของกลุ่มจะ ไม่มีการควบคุมดูแลจากสมาชิกเลย เพราะ โครงสร้างของกลุ่มยังไม่เอื้อ
อำนวยต่อการตรวจสอบของสมาชิก

การถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก ผู้นำใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้แบบเป็นทางการ เช่น การ
ประชุมหรืออบรมและการถ่ายทอดความรู้แบบไม่เป็นทางการ เช่น การพบปะพูดคุย ซึ่งเป็นวิธีการ
ที่ใช้มากที่สุด

Thesis Title People Participation in Building Community
 Institution : A Case of Ban Tung-Mon Group
 Production Credit, Surin Province

Author Mr.Tasanai Piriyasaisunti

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Chukiat	Leesuwan	Chairman
Assist.Prof.Yongyudh	Plianpadung	Member
Assoc.Prof.Dr.Chedla	Soontornvipart	Member

Abstract

This research examined and analyzed factors facilitating people's participation in the knowledge dissemination process required of community institution building. The study focused on the Production Savings Group of Tung-Mon Village, Prasart District, Surin Province in Northeastern Thailand. Efforts relied on structured and nonstructured interviews, participant and nonparticipant observations, available documents and research studies. Key informants were community leaders, village committee members, group members, government officials and villagers in general. It was found that contextual variables such as poverty, kinship system, traditions and-or culture, interpersonal conflicts, support from community leaders, constant flow of information, etc., comprised intravillage factors facilitate people's organization and involvement. External variables included support from

government officials who came into the community to provide knowledge and advice as regards group operational procedures. Others comprised financial, materials and equipment support, knowledge and insight while serving as group members, etc. Besides, joining the group meant additional income for the family.

Process evaluation revealed that both government officials and the group executive committee joined hands in establishing operational regulations and procedures. Members of the group were able to gain access to low-interest loans. However, group operations were still rather free from members' control and supervision since the existing group structure was not conducive to the members' monitoring and review.

Knowledge dissemination process took both an official and formal form, e.g., meeting or training sessions, and informal one, e.g., casual conversations, the very form found most used.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved
